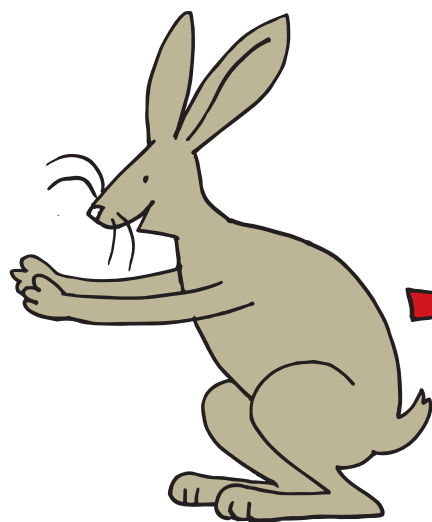
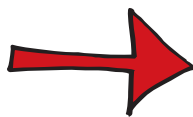
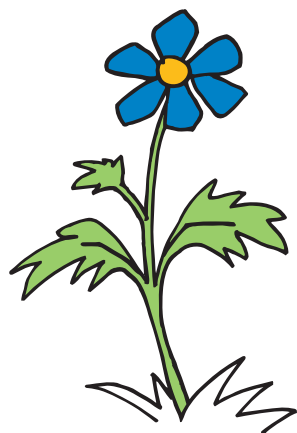

Fødekæder i skoven

Hvem spiser hvem?

En fødekæde er en række af levende væsener, der spiser hinanden.

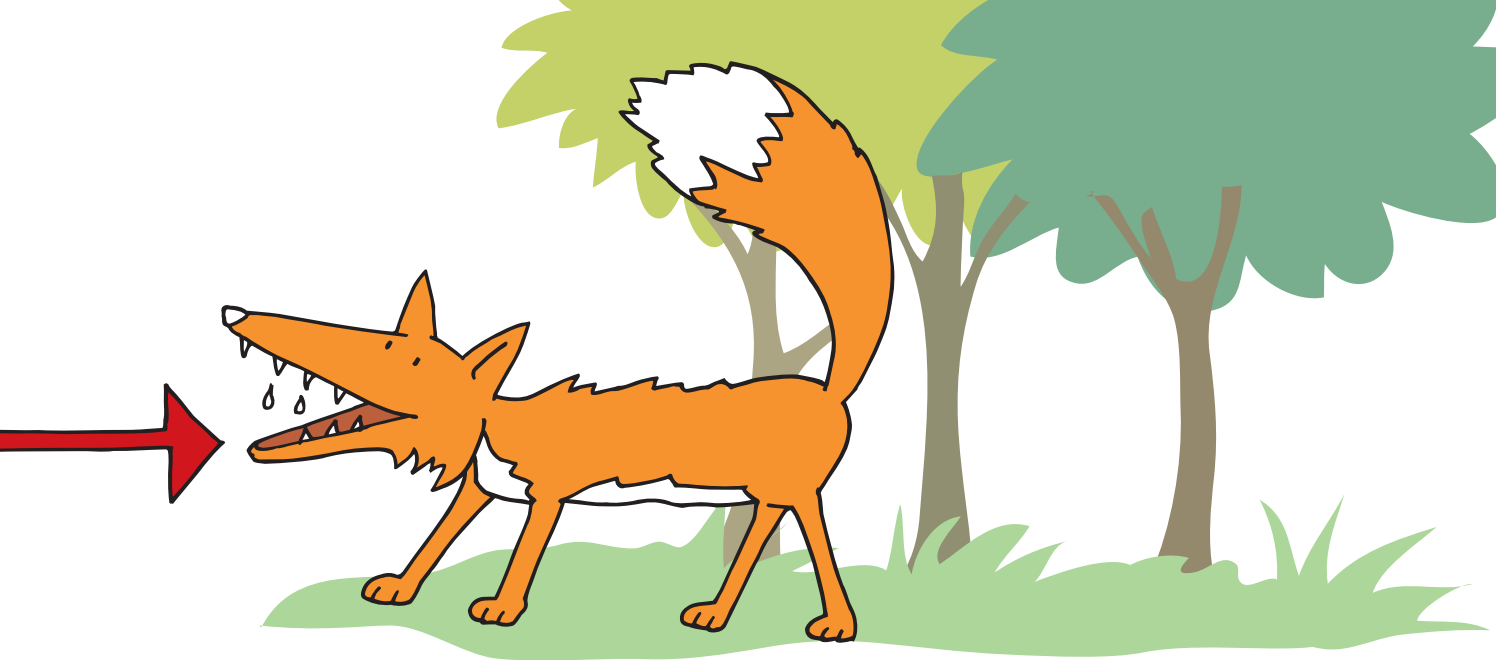
Her står en plante.
Den er vokset op af jorden.
Til det har den brugt sol,
vand, kuldioxid fra luften
og lidt næring fra jorden.

Planten bliver ædt af en hare. Haren bruger energien i planten til at bevæge sig med og til varme. Og den bruger de byggesten, som planten er lavet af, til at bygge sin krop op med og til at få unger.

Nedbrydere

Men se nu her. Ræven dør.
Den ligger ude i skovbunden.
Krager kommer og hakker
i den. Orme og ådselsbiller
holder festmåltid, og fluer lægger
deres æg i den døde ræv.
Bakterier og svampe er også med
til at nedbryde ræven.
De væsener, der spiser døde dyr
og planter, kalder man
for nedbrydere.

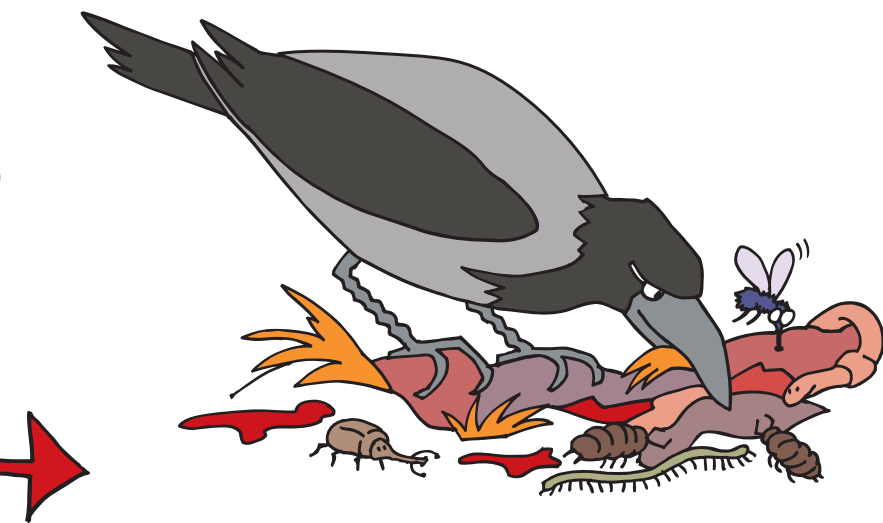

Ræven æder haren. Ræven bruger energien i haren til at bevæge sig med og til varme. Og den bruger de byggesten, som haren er lavet af, til at bygge sin krop op med og til at få unger.

I fødekæden her er der tre led:

- 1) En plante
- 2) En planteæder
- 3) Et rovdyr

Det er fx orme, ådselsbiller, larver, bakterier og svampe. Kragen er også en nedbryder i det her tilfælde. Men den kan også være et rovdyr – og spiser sikkert også et frø i ny og næ. Sådan er det tit. Et dyr kan spille forskellige roller i en fødekæde, alt efter hvilken fødekæde du kigger på.

at en svamp ikke bare er den paddehat, du finder ude i skoven. Paddehatten er svampens frugt. Selve svampen består af lange tynde tråde, man kalder hyfer. De gennemvæver skovbunden, vokser ind og ud af døde dyr og planter, og nogen gange ind i træernes rødder.

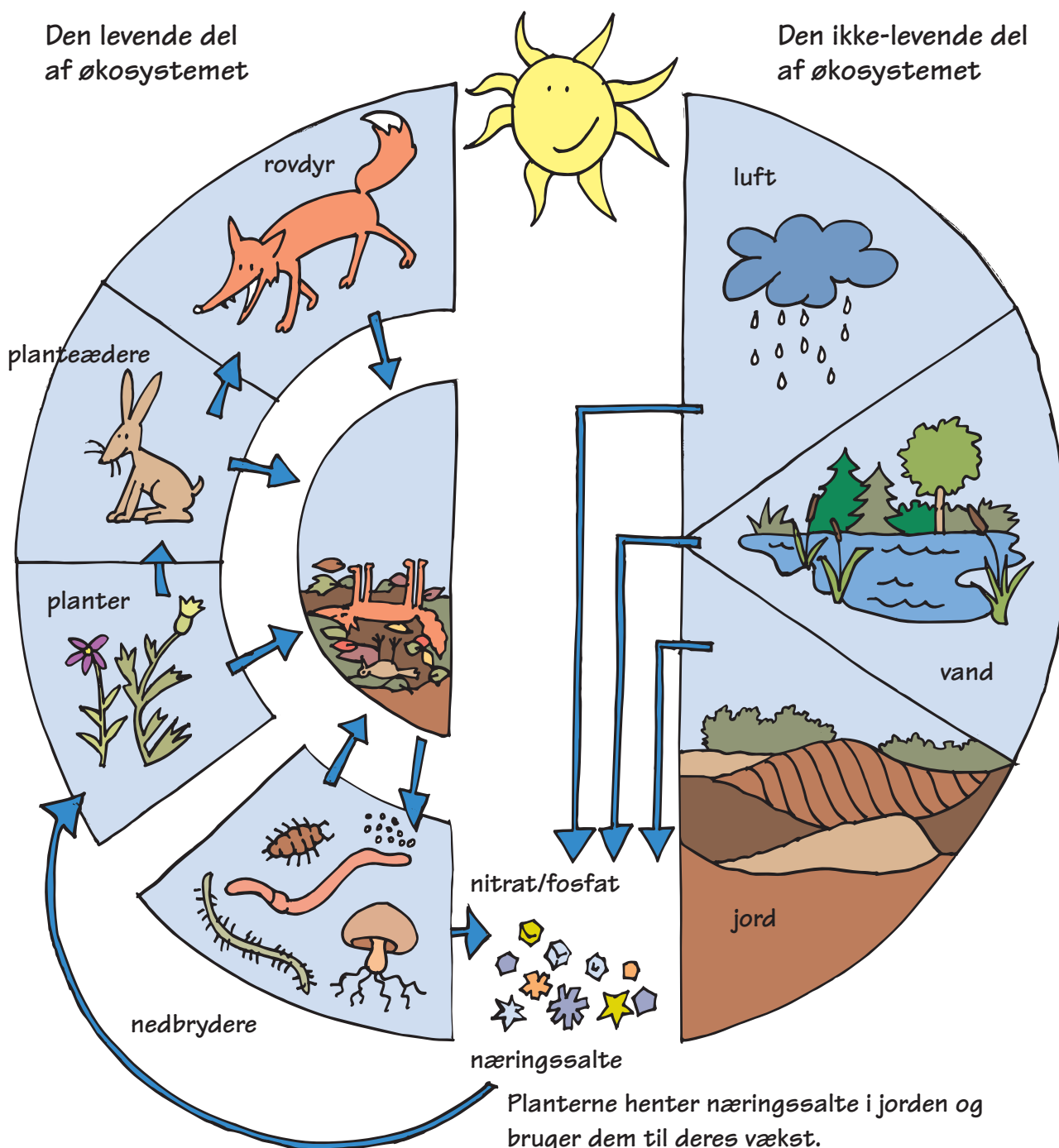
Du kan se svampens hyfer, hvis du kigger under de døde blade. Kig efter tynde, hvide tråde.

Økologi

Økologi er læren om, hvordan de levende væsener lever sammen. Og hvordan de bliver påvirket af og påvirker den verden, der er omkring dem.

Økosystem

Et økosystem er et levested, hvor dyr og planter, jord, luft, vand og sol eksisterer sammen og påvirker hinanden. Kig på tegningen, så får du en fornemmelse af, hvad det er.

Undersøg fødekæder i forskellige skovtyper

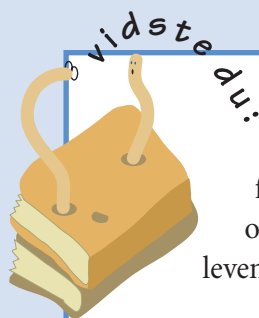
Der findes forskellige typer af skove, fx bøgeskov, egeskov, granskov, askeskov og skove med blandede træer. Hver skov er sit eget økosystem med specielle fødekæder. Undersøg dyr og planter i forskellige skovtyper og se, om I kan se forskel på de fødekæder, I finder. Snak også om økosystemet i de forskellige skovtyper.

Skoven som levested

Alle de forskellige skove har noget til fælles:

- Der er træer. Det gør, at klimaet er ret stabilt. Det betyder, at temperaturen ikke svinger så voldsomt mellem nat og dag og sommer og vinter, som den gør på en mark.
- Regnen slår ikke hårdt ned på jorden, fordi den bliver grebet af træernes kroner.
- Der er ofte skyggefuldt, svalt og fugtigt i en skov.

Alt det er med til at gøre skoven til et særligt levested. Prøv at måle temperatur, regn og vind i en skov og på en mark over en periode. Kan du se forskellen? Se på side 42-43, hvordan du måler vejret.

at der er et mylder af dyr i skoven. Hvis du sætter din fod i skovbunden, så kribler og kravler der cirka 100.000 levende væsner nedenunder den.

Granskov

Bøgeskov

Egeskov